

УДК 65.014.1

СИСТЕМА РЕГУЛЮВАННЯ РЕЙДЕРСТВА В УКРАЇНІ

А.А. Дорошук, к.е.н., доцент

М.В. Трибуха

Одеський національний політехнічний університет, Одеса, Україна

Дорошук А.А., Трибуха М.В. Система регулювання рейдерства в Україні.

Розглянуто поняття та сутність, виділено етапи еволюції рейдерства в Україні. Досліджено схему рейдерського захоплення підприємства та можливі протидії йому. Запропоновано систему регулювання рейдерства в Україні, визначену її головне макроекономічне завдання, описано її організаційну структуру та соціальний захист. Запропоновано заходи протидії рейдерству на макрорівні, мезорівні, мікрорівні.

Ключові слова: рейдерство, система регулювання рейдерства

Дорошук А.А., Трибуха М.В. Система регулювання рейдерства в Україні.

Рассмотрено понятие и сущность, выделено этапы эволюции рейдерства в Украине. Исследовано схему рейдерского захвата предприятия и возможные противодействия ему. Предложено систему регулирования рейдерства в Украине, определено ее главное макроэкономическое задание, описана ее организационная структура и социальная защита. Предложены мероприятия противодействия рейдерству на макроуровне, мезоуровне, микроуровне.

Ключевые слова: рейдерство, система регулирования рейдерства

Doroshuk A.A., Tribukha M.V. Regulation system of raiding in Ukraine.

The article provides concept and nature of raiding, an overview of seven stages of the evolution in Ukraine. Investigates the scheme of taking and possible seizure of the company response. Forms a regulation system of raiding in Ukraine, defines the main macroeconomic task of it, describes an organizational structure and social protection. The authors developed measures to protect businesses from raider attacks at the macro level, the middle level, the mikro level.

Keywords: raiding, regulation system of raiding

На сучасному етапі дуже важливим для розвитку економіки України є залучення іноземних інвестицій і підвищення рівня підприємницької активності в суспільстві. Однією з головних проблем, які заважають досягненню цієї мети є рейдерство, яке нині набуло загрозливих масштабів в нашій країні. Кількість захоплень сягає 3000 на рік, їх результативність – 80-90%. Саме тому питання регулювання рейдерства сьогодні є дуже важливим, а його вирішення – терміновим.

Дослідженням питання рейдерства займались багато вчених, а саме: розкриттям поняття та суті рейдерства, причин його розповсюдження та особливостей займались С.М. Анісімов, Т. Бабич, А.М. Бандурка, М.В. Бондаренко, М. Грішенков, Є. Дмитрієва, П.А. Некрасов, О.В. Осипенко, А.А. Пиманова, М.І. Фаенсон; історію розвитку та наслідки досліджували Ю.Д. Борисов, Н. Гуторова, М.Г. Делягин, В.І. Ілюхін, В.О. Ісправніков, М. Ляшунко, В.О. Мандибура, В. Стадник; механізми рейдерських захоплень та організаційно-економічні і правові методи протидії їм розглядали П. Астахов, Д.В. Беловевецький, А.А. Богатиков, А.Й. Гуров, Ю.В. Конєва, І.Є. Мезенцева, С. Симаков, Є.Д. Стрельцова, О. Шустик, А.Ю. Федоров, А.В. Чуясов; оцінкою ризику рейдерського захоплення займались В. Грачов, А. Самоділько, С.О. Сидоренко, С.В. Симов'ян, Р.А. Кірюшин, М.А. Кривчевський та багато інших. Але вивчення робіт вчених свідчить про недостатнє вивчення питання регулювання рейдерства в Україні.

Метою роботи є формування системи регулювання рейдерства та можливі протидії рейдерству з боку підприємства та органів влади.

Термін «рейдерство» має давню історію. В середньовіччі рейдерами називали крупні надводні кораблі, які під час війни займалися потопленням ворожих кораблів. Сьогодні ж значення цього слова дещо змінилося. Тепер рейдерами називають організації, які здійснюють силове поглинання підприємства за свою ініціативою або на замовлення зі сторони. Перші дослідження цього явища в економічному аспекті було проведено в США [1].

Метою рейдерства може бути не лише заволодіння цінними активами, але і усунення конкурентів на шляху до досягнення домінуючого положення на ринку. Воно може відбуватися у відповідності до законів, але все ж частіше носить протиправний характер.

Історія виникнення рейдерства, як одного з інструментів перерозподілу власності в Україні, пройшла наступні етапи:

1) рекет (1989 – 1993) – примусове стягування з підприємця постійної плати за послуги з охорони (іноді дійсно надаваної). Основний об'єкт захоплення – позитивний фінансовий потік.

2) приватизація (з 1992 року) – переведення державної власності у власність директора підприємства. Об'єкт захоплення – майновий комплекс державного підприємства.

3) банкротство (з 1996 року) – доведення до банкротства з подальшим викупом або виділення

дочірніх та малих підприємств. Об'єкт захоплення – земельні дільниці, будинки, споруди.

4) схема оскарження приватизації (з 2004 року) – зміна власника приватизованого підприємства. Об'єкт захоплення – майнові комплекси колишніх державних підприємств.

5) власне рейдерство (з 2004 року) – зміна власника шляхом недружнього поглинання. Об'єкт захоплення – діючий приватний бізнес.

6) глобальна світова криза (з 2008 року) – послаблення підприємств за рахунок девальвації національної валюти та вимивання оборотних коштів з подальшим їх виходом з ринку або поглинанням більш крупним ринковим оператором. Об'єкт захоплення – діючий приватний бізнес.

7) з 2010 року – нова хвиля перерозподілу власності. Об'єкт захоплення – діючий приватний бізнес.

Багато науковців дають різні визначення рейдерства, деякі з них представлені у таблиці 1.

Таблиця 1. Визначення рейдерства

Автор, джерело	Визначення
Проект закону України «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів щодо встановлення кримінальної відповідальності за захоплення підприємств» [2]	Замовлення і (або) організація нападу на підприємство, установа, організація з метою його захоплення, яке спричинило порушення його нормальної роботи, а також здійснення такого нападу, здійснене організованою групою.
Ухвали Кабінету Міністрів України «Про схвалення Декларації цілей і завдань бюджету на 2008 рік (Бюджетної декларації)» [3]	Відчуження державного майна і корпоративних прав поза процесами приватизації; протиправне захоплення підприємств.
Вільна електронна енциклопедія «Вікіпедія» [1]	Від англ. <i>Raider</i> «учасник нальоту», - силове недружнє поглинання підприємства проти волі його власника, який має переважне положення на даному підприємстві, та/або керівника. Процес, сумісний з рейдерством, називається «рейдерський захват».
Горбов В.В. «Правовий захист акціонерного товариства від недружнього поглинання» [5]	Поглинання, яке означає скуповування контрольного пакету акцій компанії без будь-якого узгодження з акціонерами та менеджментом компанії.
Іонцев, М.Г. «Корпоративні захоплення: злиття, поглинання, грінмейл» [5]	Це встановлення над компанією або активом повного контролю як в юридичному, так і фізичному значенні всупереч волі менеджменту та/або власника цієї компанії або активу.
Касьяненко Н.С. «Недружні поглинання (рейдерство) організацій в Росії» [5]	Процес недружнього поглинання організації будь-якої форми власності за допомогою спеціально ініційованої корпоративної суперечки з використанням адміністративних та корупційних ресурсів, технологій та хищення акцій та різноманітних шахрайських схем, а також трактуванням на свою користь неоднозначних положень нормативних та законодавчих актів.
Борисов Юрій – письменник, історик, економічний публіцист, автор книги «Ігри в Російський M&A» [4]	Складний, високоінтелектуальний та високодохідний бізнес.

При здійсненні захоплення рейдери, зазвичай, витрачають в 10 – 20 разів менше, ніж коштують активи підприємства-мети. Саме це і дає суттєву вигоду і в цьому заключається економічна основа рейдерства.

Підготовка та проведення рейдерських захоплень у більшості випадків проходить наступні етапи: розвідка бізнесу, оцінка здатності захисту підприємства та реакції на зміну власника, розробка схеми захоплення підприємства, організація

захоплення, забезпечувальні заходи. На кожному з цих етапів об'єкт захоплення певним чином може протистояти. Схема рейдерського захоплення та можливі протидії з боку підприємства представлена на рисунку 1 [6].

Аналіз захоплень показує, що реальні результати захисту підприємства від рейдерської атаки можливі лише на перших етапах, на подальших етапах позитивний для підприємства результат можливий лише у 10–20%.

Рис.1 - Схема рейдерського захоплення та можливі протидії з боку підприємства

Актуальність рішення проблеми рейдерських захоплень потребує формування системи регулювання рейдерського захвату, під якою пропонуємо розуміти сукупність організаційних, економічних, правових елементів, які дозволяють здійснювати протидію рейдерським захватам.

Головним макроекономічним завданням системи регулювання рейдерства є структурна передбудова вітчизняної економіки та законодавчої бази для забезпечення стабільності, стійкого зростання та розвитку країни. Метою захисту від рейдерства є використання економічних та юридичних інструментів захисту інтересів підприємств (можливих об'єктів рейдерського захоплення). Пріоритетами системи регулювання рейдерства є: соціальний захист робітників; стимулювання ведення бізнесу; дотримання інтересів усіх учасників; рівність усіх суб'єктів господарювання; відрегулюване судове та правове супроводження; збереження перспективних промислових підприємств.

На рис. 2 наведена система регулювання рейдерства в Україні.

Детальніше розглянемо такі блоки системи регулювання рейдерства: організаційну структуру та соціальний захист.

Організаційну структуру представляють: компанія-об'єкт, рейдерські угрупування, виконавча влада, місцеві органи влади, Міжвідомча комісія з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств, Бюро протидії комерційним злочинам та рейдерству, Антирейдерський союз підприємців та менеджмент, спрямований на запобігання та захист від рейдерства.

На сьогодні в країні функціонує 35–50 спеціально підготовлених рейдерських груп, які займа-

ються підготовкою та проведенням захоплення. «Центр дослідження корпоративних відносин» за результатами проведеного експертного опитування назвав «найбільшими рейдерами в Україні» групу «Приват» (100% голосів експертів), «Фінанси і Кредит» (54.6%), «Альфа-Груп» (45.5%), СКМ (36.4%), ІСД (27.3%), «ТАСС» (18.6%), «Інтерпайп» (18.2%). За даними Антирейдерського союзу підприємців, зараз вони займаються вирішенням 860 справ з цього питання. Кількість захоплень сягає 3000 на рік. Результативність атак складає 80–90%, що за експертною оцінкою складає понад 3 млрд. доларів США. Близько 5% захоплених підприємств зберігають свій профіль діяльності та продовжують функціонувати на ринку, більшість же, змінюють сферу діяльності, або після захоплення продається майно організації.

За останні 5 років жертвами рейдерства стали 3,5 тис. підприємств. Середньостатистична норма прибутку рейдера в Україні, за експертними оцінками, становить близько 1000%.

Регулюванням цього питання займається Міжвідомча комісія з питань протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств. Це дорадчий орган, що постійно діє при Кабінеті Міністрів України, який був створений у лютому 2007 року [1].

Комісія утворюється з метою забезпечення взаємодії органів державної влади у сфері протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств, розроблення пропозицій стосовно вдосконалення законодавства, що регулює корпоративні правовідносини.

Рис. 2. Система регулювання рейдерства в Україні

Основними завданнями Комісії є:

- збирання і моніторинг інформації про методи поглинання та захоплення підприємств, що призводить до погіршення інвестиційного клімату в Україні;
- забезпечення взаємодії органів державної влади, зокрема правоохоронних органів і органів державної виконавчої служби, з питань посилення протидії противному поглинанню та захопленню підприємств;
- напрацювання комплексу заходів щодо протидії противному поглинанню та захопленню підприємств, а також удосконалення механізму регулювання в сфері реалізації корпоративних прав учасників господарських товариств та інвесторів;
- проведення оперативного обміну між органами державної влади та громадськими організаціями відповідною інформацією.

Комісія має право:

- одержувати в установленому порядку від центральних та місцевих органів виконавчої влади інформацію, необхідну для виконання покладених на неї завдань;
- вносити на розгляд Кабінету Міністрів України пропозиції з питань, що належать до її компетенції.

Комісія утворюється у складі голови Комісії, його заступника, секретаря і членів Комісії. Головою Комісії є Перший віце-прем'єр-міністр України. Заступником голови Комісії призначається Голова Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, секретарем – член зазначененої Комісії. До складу Комісії входять керівники Мінфіну, Мінекономіки, Мін'юсту, МВС, СБУ, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Фонду державного майна, Антимонопольного комітету або їх заступники. До участі в засі-

данні Комісії можуть залучатися представники інших органів державної влади, підприємств, і установ та організацій, громадських організацій.

Рішення Комісії приймається простою більшістю голосів членів Комісії, що присутні на засіданні. Член Комісії, який не підтримує прийняте Комісією рішення, може у письмовій формі викласти окрему думку, і яка додається до рішення Комісії.

У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови Комісії. Члени Комісії можуть делегувати свої повноваження один одному.

Рішення Комісії мають рекомендайційний характер.

Для організаційного та інформаційного забезпечення роботи Комісії утворюється аналітична група, яку очолює секретар комісії.

Аналітична група Комісії:

- проводить роботу із збирання і моніторингу інформації;
- будує порядок денний засідання Комісії, матеріали, що підлягають розгляду на засіданні Комісії, проекти рішень і надсилає їх членам Комісії;
- інформує членів Комісії з питань її діяльності.

Склад аналітичної групи Комісії та положення про неї затверджує голова Комісії [7].

При Українському національному комітеті Міжнародної торгової палати 4 жовтня 2006 року був заснований спеціальний орган - Бюро протидії комерційним злочинам та рейдерству. Члени Бюро – фахівці правоохоронних органів – повинні досліджувати ситуацію, пов'язану з рейдерством в Україні, і налагоджувати тісну співпрацю з органами законодавчої влади, силовими та контролюючими відомствами у розробці ефективної нормативно-законодавчої бази стосовно забезпечення захисту вітчизняного та закордонного підприємця та інвестора від противправних зазіхань, у тому числі рейдерства. Серед заявлених завдань організації також використання рекомендованих міжнародними організаціями методів протидії комерційним злочинам та рейдерству, проведення масштабних інформаційно-розв'яснювальних кампаній серед інвесторів [1].

Соціальний захист представлений громадськими організаціями (найбільшою є Антирейдерський союз підприємців), фондами соціальної підтримки, програмами розвитку, соціальним захистом звільнених працівників, управлінням персоналом у умовах атаки.

Антирейдерський союз підприємців – громадська організація, яка була створена у 2005 році власниками підприємств, що зазнали рейдерської атаки.

Діяльність Антирейдерського Союзу націлена на боротьбу з рейдерством та захист інтересів своїх членів, у тому числі захист їхньої власності. Станом на перше півріччя 2009 року у складі Антирейдерського Союзу – понад 300 трудових колективів підприємств з усіх регіонів України, які працюють в різних галузях промисловості.

Антирейдерський Союз ініціював створення Міжвідомчої комісії з питань протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств при Кабінеті Міністрів України.

Мета та задачі союзу:

- збереження вітчизняного промислового потенціалу;
- протидія незаконному перерозподілу власності;
- моніторинг та аналіз практики протидії недружнім поглинанням;
- забезпечення допомоги підприємствам, що зазнали ворожого поглинання.

Для забезпечення допомоги підприємцям Антирейдерським Союзом створено групу компаній - консультаційний центр «Корпоративна безпека» [8].

Управління персоналом в умовах рейдерської атаки. Якщо керівництво організації та персонал розуміють, що їх підприємство є об'єктом рейдерства, то неодмінно прагне якось протидіяти цьому. Перш за все, необхідно мотивувати персонал. Більшість рейдерів для отримання інформації шукають або впроваджують свою людину у фірму, яку бажають бачити своєю власністю. Переїврою співробітників повинна займатися не лише служба безпеки підприємства, але і юрист з працівниками відділу кадрів.

Необхідно слідкувати за психологічним кліматом в колективі. Має сенс вихвалювати, піклуватися та навчати не лише керівний склад, але і кожного працівника окремо. Адже нікому не потрібен «ворожий агент» в рядах згуртованого колективу, який здатен розкрити вашу внутрішню інформацію, годувати вас дезінформацією, та ще і влаштовувати проблеми.

Тобто, найголовніше, в даному випадку, - підтримання контактів з персоналом. Необхідно зрозуміти, що усі працівники організації – одна команда і для вирішення проблеми необхідно враховувати думку кожного.

Також дуже важливою в такій ситуації є чесність. Якщо підприємство – об'єкт рейдерської атаки знаходиться у вигранному положенні, то необхідно підбадьорювати людей, запевняти їх в кращому розвитку подій та у можливості вирішення наявних проблем. Але, на жаль, таке становище трапляється дуже рідко. Зазвичай, рейдери досягають поставленої мети, в такому разі також треба бути чесним з підлеглими, надавати усю необхідну інформацію про їх становище, щоб вони були в курсі всіх важливих подій.

В цьому випадку в колективі може виникнути опір змінам, що наближаються.

Цей опір може виражатися в наступних діях: зниження продуктивності праці; відмова від використання нових систем процедур; забастовки; звільнення.

Виханський О.С. та Наумов А.І. виокремлюють такі причинами опору: боязнь втратити владу та вплив; боязнь невідомого; економічні причини; відчуття, що зміни призведуть до особистих втрат,

тобто меншою мірою задовольнятиуть будь-які потреби; нерозуміння та нестача довіри [9].

За своєю природою люди опираються змінам за трьома основними причинами. На думку Мескона ними є: невизначеність, відчуття втрат та переконання, що зміни нічого доброго не принесуть [10].

Методи подолання опору змінам: примусовий, метод адаптивних змін, управління кризовою ситуацією, управління опором (метод «акордеону»).

Колектив підприємства чи організації негативно ставиться до рейдерства тому, що воно є причиною нестабільного перебігу подій в їхньому житті. Порушуються усі організаційні традиції, змінюється темп корпоративного життя, зникає впевненість у майбутньому. Люди бояться втратити своє робоче місце, заробітну плату, інші переваги; керівництво – вплив та владу, а також справу, над якою вони працювали від самого початку та вкладали усі можливі ресурси. Але, як правило, рейдерів не цікавлять схеми розвитку, їм набагато більші схеми знищення. Як показує статистика, у 95% випадків після рейдерського захоплення підприємства та організації припиняли свою діяльність у первісному вигляді – їх або переорієнтовували, або просто розпродавали майно. А це означало, що економіка України залишалася без виробника тієї чи іншої продукції (послуг), без відповідних надходжень в бюджет, зростав рівень безробітніх.

Останні є найбільш незахищеними в цій ситуації. Нові власники організації можуть залишити лише провідних спеціалістів (якщо планують продовжувати діяльність попередніх керівників), але слід врахувати, що умови роботи та оплати праці будуть змінені (і необов'язково на краще). Решті працівників залишається самостійно шукати нове місце роботи або звертатися до Державної служби зайнятості.

Новим власникам необхідно якнайшвидше оформити усі необхідні документи, щоб їх подальша діяльність була законною і вони мали змогу розпоряджатися майном нового підприємства. Якщо нове керівництво планує продовжувати працювати у тій галузі, в якій працювало підприємство до змін, то вони мають пам'ятати, що основу будь-якої організації складає колектив, тому варто потурбуватися і про те, щоб передові спеціалісти, ті робітники, які добре знають технологію виробництва були збережені, необхідно їх зашківати.

Новому керівництву також важливо розробити свої стратегії розвитку організації, бізнес-планы, продумати усі аспекти майбутньої діяльності та забезпечити усіх (працівників, постачальників, споживачів) стабільністю діяльності.

Під час реорганізації або інших суттєвих змін на підприємстві гарному керівнику, аби зберегти та покращити становище в організації, в колективі, необхідно пам'ятати про наступні фактори:

— люди перш за все. Найвідоміші реформатори починали з того, що формували свою команду

з однодумців та залучали до співпраці лише тих людей, в кому були впевнені та кому довіряли;

— навіть у найтяжчі часи керівництву компанії необхідно вірити у краще майбутнє, у те, що все найгірше вже подолано, а попереду чекає лише найкраще. Необхідно завжди вірити у свою перемогу;

— потрібно ставити чіткі цілі і слідувати їм. Не розпилювати свою увагу на щось другорядне, а зосереджуватися на основному;

— усюди має бути дисципліна – у поведінці, думках. У поєднанні з етикою підприємництва можна досягти високої продуктивності.

На основі вищеозначеного пропонуємо такі заходи протидії рейдерству в залежності від рівня здійснення:

— на макрорівні: структурна перебудова вітчизняної економіки та законодавчої бази для забезпечення стабільності та стійкого зростання та розвитку країни. Розробка единого визначення рейдерства, його ознак, встановлення адміністративної та кримінальної відповідальності за його організацію та проведення; забезпечення належного виконання діючих законів; боротьба з корумпованистю в державі; державна підтримка органів протидії протиправному поглинанню та захопленню підприємств; створення державного органу в обов'язки якого входило б моніторинг рейдерських атак, ведення статистичної звітності, щодо атак, її аналіз;

— на мезорівні: боротьба з корумпованистю місцевої влади; проведення правової профілактики; відповідність дій місцевої виконавчої влади закону; забезпечення безпеки населенню та навколошньому середовищу;

— на мікрорівні: оптимізація системи управління; створення служби безпеки на підприємстві; створення гарної юридичної служби; налагодження ефективної та надійної кадрової політики; проводити контроль за зобов'язаннями підприємства; досконалі ведення документації (установчих документів, фінансової звітності та ін.); зберігання копій установчих документів за межами організації; відповідність юридичної адреси фактичному місцезнаходженню; звернення до виконавчої та судової влади для захисту у разі виникнення конфліктів.

Підводячи підсумки, можна зробити висновок, що рейдерство в Україні зараз розвивається і щодня з'являються нові і нові жертви захоплень. Здебільшого воно має негативні наслідки для підприємства, для галузі народного господарства, в якій здійснювало свою діяльність це підприємство, та загалом для держави. Такий рівень здійснюваних атак (блізько 3000 за місяць) відлякує потенційних інвесторів та тримає в страху керівників багатьох компаній. Вивчено еволюцію такого явища, як рейдерство та етапи рейдерської атаки. Запропонована система регулювання рейдерства, яка дозволяє усебічно вивчати можливі

рейдерські атаки та своєчасно їх регулювати за такими напрямками, як організаційна структура, соціальний захист, моніторинг діяльності підприємства, методичне забезпечення рейдерства.

Перспективами подальших досліджень є формування методичного забезпечення захисту від

рейдерства та розробка системи моніторингу діяльності підприємства на предмет можливих рейдерських атак.

Список літератури:

1. Вільна енциклопедія Вікіпедія : <http://uk.wikipedia.org/wiki/> - 12.10.2011р.
2. Проект закону України «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів щодо встановлення криміальної відповідальності за захоплення підприємств» від 13.03.2007
3. Ухвала Кабінету Міністрів України «Про схвалення Декларації цілей і завдань бюджету на 2008 рік (Бюджетної декларації)» від 05.03.2008
4. Рейдерство – это купить на грош пятаков [Електронний ресурс] / Ю.Д. Борисов Л // Известия – 20.07.2006.– Режим доступу до журн. : <http://www.izvestia.ru/news/315575>
5. Касьяненко Н.С. Недружественные поглощения (рейдерство) организаций в России // Вестник Челябинского государственного университета Экономика. – 2009 - Вып. 18. – С. 119–124.
6. Інтернет-проект НацБез : <http://www.nacbez.ru> – 25.10.2011 р.
7. Положення про Міжвідомчу комісію з питань протидії і протиправному поглинанню та захопленню підприємств/ Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2007 р. №257
8. Інтернет-проект Антирейдер : <http://antireider.msk.ru> – 10.11.2011 р.
9. Виханский О.С. Менеджмент: учебник / О.С. Виханский, А.И. Наумов. – М.: Экономистъ, 2006. – 669 с.
10. Мескон М.Х. Основы менеджмента: пер. с англ./ М.Х. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М.: Издательство «Дело», 1997. – 492 с.

Надано до редакції 25.12.2011

Дорошук Анна Анатоліївна / Anna A. Doroshuk
foros@mail.ru

Трибуха Марина Володимирівна / Marina V. Tribukha
marinka-0601@mail.ru

Посилання на статтю / Reference a Journal Article:

Система регулювання рейдерства в Україні. [Електронний ресурс] / А.А. Дорошук, М.В. Трибуха // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2011. – № 1 (1). – С. 170-176. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opru.ua/files/archive/2011/n1.html>